

Posudek vedoucí práce na diplomovou práci

Gabriely Morávkové

„Trestní odpovědnost mladistvých“

Předložená diplomová práce o 82 stranách vlastního textu pojednává o jistě velice důležité a aktuální problematice trestní odpovědnosti mladistvých a s tím souvisejících otázkách. Na úvod je třeba podotknout, že diplomantka téma značně široce a zabývá se poměrně podrobně i oblastí sankcí v trestním právu mladistvých.

Práce byla zkontrolována v rámci anti-plagiátorského systému Theses a byla zjištěna shoda s celkem 21 dokumenty, většinou s blíže neurčenými zdroji z Internetu, s nejvyšší mírou shody 7 %. Lze přitom konstatovat, že z komplexního pohledu jde o původní práci diplomantky.

Struktura práce odpovídá schválenému zadání, přičemž systematicky je práce členěna do sedmi hlavních kapitol: 1. Úvod, 2. Problematika kriminality mládeže, 3. Vývoj soudnictví a zákonodárství v oblasti kriminality mládeže, 4. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, 5. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže z protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), 6. Zhodnocení úpravy de lege lata a de lege ferenda, 7. Závěr. Dále obsahuje anglické resumé a seznam použité literatury a pramenů. Systematika práce je vcelku vyhovující, nicméně kapitolu čtvrtou bylo možno jistě spojit s kapitolou pátou, neboť by i tak bylo učiněno zadost schválenému zadání práce.

Po formální stránce je práce mám k práci některé výhrady. Zejména jde o různé chyby a nepřesnosti v psaní, ale i gramatické nedostatky. Koneckonců zřejmě nedostatečná závěrečná revize práce zapříčinila již chybu v samotném názvu práce uvedeném na titulním listu. Dále je možno jmenovat chybný název zák. č. 40/2003 Sb. uvedený jak v obsahu práce, na str. 28 v názvu příslušné kapitoly. Na řadě míst chybí interpunkce.

Diplomantka ale na druhou stranu velmi dobře pracuje s poznámkovým aparátem, včetně řádného odkazování na použitou literaturu a další zdroje.

Z pohledu obsahového zpracování zvoleného tématu je třeba v konstatovat, že diplomantka ke zpracování tématu přistoupila poměrně pečlivě a snažila se je pojmout komplexně, což ale mělo za následek, že s ohledem na dané téma je práce proporčně nevyvážená – trestní odpovědnosti mladistvých jako takové je věnován určitě poměrně mnohem menší prostor, než jaký by si zasloužila, a to ve srovnání s ostatními částmi práce, které rozebírají otázky sice související, ale nenáležící přímo do oblasti trestní odpovědnosti mladistvých (např. kapitola věnovaná vývoji trestního zákonodárství nad mládeží a dále partie zaměřené na oblast trestních sankcí a na procesní otázky).

Pokud jde o použité metody, diplomantka ke zpracování tématu diplomantka přistupuje juristicko-kriminologicky s využitím dalších metod, jakými jsou analýza, syntéza či dedukce. Vychází přitom z poměrně širokého a rozmanitého rozsahu odborné literatury a dalších zdrojů, což lze jistě hodnotit pozitivně. Na druhou stranu trochu postrádám lepší práci s judikaturou.

V textu se objevují některé věcné nepřesnosti – např. na str. 5 uvádí, že „... dítětem je osoba mladší patnácti let ...“ [přitom § 2 písm. b) hovoří nikoli o dítěti, ale o dítěti mladším patnácti let].

Na str. 9 diplomantka rozebírá pojem činu jinak trestného, když ale uváděné možné definice jsou dnes poněkud nepřesné a jsou zřejmě převzaty z literatury vycházející ještě z trestního zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jenž obsahoval materiálně-formální definici trestného činu. Nicméně následující vymezení činu jinak trestného, které předkládá diplomantka s odkazem na zákon o soudnictví ve věcech mládeže již koresponduje se současným formálním pojetím trestného činu. V pasážích věnovaných opatřením ukládaným mladistvým se diplomantka vyjadřuje terminologicky nepřesně, když na několika místech hovoří v případě mladistvých o trestu (např. u domácího vězení na str. 56), nikoli o trestním opatření.

Solidně jsou zpracovány úvodní pasáže týkající se věku, přičetnosti a vymezení provinění, dále pak spíše kriminologicky pojaté kapitoly týkající kriminality mládeže. Jak již bylo ale řečeno výše, větší a detailnější pozornost měla diplomantka věnovat dalším aspektům trestní odpovědnosti mladistvého v rámci kapitoly 5.4, která by dle zadaného tématu měla být stěžejní částí předložené diplomové práce, což ovšem zdaleka neplatí. Možná přílišná snaha pojmut téma co nejkomplexněji vedla k tomu, že rozbor hlavní problematiky je značně povrchní. Méně by v tomto případě znamenalo více. Na druhou stranu by nebylo od věci porovnat českou právní úpravu s některou ze zahraničních právních úprav (nicméně takový bod nebyl součástí schváleného zadání).

V úvahách de lege ferenda se diplomantka zamýšlí jednak nad některými otázkami trestních sankcí v rámci trestního práva mladistvých (což je opět záležitost ne zcela korespondující se zadaným tématem), a dále nad problematikou věkové hranice trestní odpovědnosti, kde není zcela zřejmé, jaký konkrétní postoj zaujímá sama diplomantka, a dále zmiňuje potřebu vymezení věkové hranice v případě osoby blízké věku mladistvých (což ale blíže nerozvádí).

Celkově lze konstatovat, že přes výhrady formálního i věcného rázu, které uvádím výše, diplomantka svůj diplomový úkol zvládla, a proto předloženou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky pro ústní obhajobu:

1. Analyzujte institut účinné lítosti podle ZSM a ve vztahu k obecné úpravě dle trestního zákoníku.
2. Jak by podle Vás měla být řešena trestní odpovědnost tzv. mladých dospělých?

Návrh klasifikace: *dobře, příp. velmi dobře*

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D., LL.M.